

DOM
2012-02-28

Meddelad i Sundsvall

KLAGANDE

VAE GmbH
Rotenturmstrasse 5-9
1010 Wien

Ombud: Advokat Catharina Baerselman,
jur.kand. Gustaf Anselmsson och
jur.kand. David Nilsson
Bird & Bird Advokat KB
Box 7714
103 95 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2012-02-29	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

MOTPART

Trafikverket
781 89 Borlänge

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 12 december 2011
i mål nr 4457-11, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena
vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

- Klagande/ombud
 Motpart/ombud
 SKV
 Fk NFC
 Lst/Trp.st
 Fr

Konkurrensverket

- För delgivning
 För kännedom
 För handläggning

Dok.Id 92013

Postadress

Box 714

851 21 Sundsvall

Besöksadress

Södra Tjörngatan 2

Telefon

060-18 66 00

E-post: kammarrattensundsvall@dom.se

www.kammarrattensundsvall.se

Telefax

060-18 66 52

Expeditionstid

måndag - fredag

09.00-16.00

YRKANDEN M.M.

VAE GmbH (bolaget) överklagar förvaltningsrättens dom och yrkar att kammarrätten ska bifalla bolagets yrkande om att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Bolaget åberopar vad som anförts i förvaltningsrätten och tillägger bl.a. följande. Målet rör endast rättelse av uppenbart fel och inte frågan om kompletteringar och förtydliganden. Den i anbudet angivna uppgiften om utsläpp på 60,77 kg utgör endast 1/25-del av det värde, 1,5 ton, som Trafikverket har satt som riktmärke för det utsläpp som ska generera 5 poäng. Nivån för 5 poäng visar vad Trafikverket har identifierat som bästa tillgängliga produktionsteknik för produktion av stål ur ett utsläppsperspektiv. Spannet för poängsättningen på mellan 1,5 ton och 2,5 ton innebär att den av bolaget lämnade uppgiften avviker så markant från dessa normala värden att uppgiften är helt osannolik. Medelvärdet för de rättade uppgifterna är 1,692 ton. Det är tydligt att det varit fråga om ett uppenbart fel. Bolaget har efter påstötningar från Trafikverket lämnat rättade uppgifter. Bestämmelsen i 9 kap. 8 § LUF anger att den upphandlande myndigheten får tillåta rättelse. I detta fall har Trafikverket insett att det är fråga om ett uppenbart fel och initierat rättelse genom upprepade frågor. Bolaget har inkommit med rättade uppgifter som har kunnat kontrolleras. Det är ett brott mot likabehandlingsprincipen när Trafikverket vid utvärderingen bortser från de rättade uppgifterna. Det är att jämställa med att Trafikverket godtyckligt får välja vilken anbudsgivare som tilldelas kontraktet. Detta kan inte ha varit avsikten med bestämmelsen om rättelse av uppenbara fel.

Trafikverket bestrider bifall till överklagandet och anför till stöd för sin inställning bl.a. följande. Trafikverkets uppfattning är att det inte är fråga om en uppenbar feskriivning eller felräkning eller ett uppenbart fel som bolaget ägt rätta. Trafikverkets uppfattning är att bolaget missuppfattat vilken uppgift som efterfrågats och därmed besvarat en annan fråga. Trafikverket har i sitt förfrågningsunderlag efterfrågat uppgift om

genomsnittlig koldioxidutsläpp per ton stål innefattande kokstillverkning, sintring/pelletisering, masugn och stålverk fram till färdigt stålämne. Bolaget har lämnat motsvarande uppgift för processteget valsning. Att det skulle vara fråga om uppenbart fel motsägs av det faktum att bolaget först på den tredje uppmaningen insåg att man inte lämnat de uppgifter som efterfrågats. Vidare torde krävas, för att det skulle vara fråga om ett uppenbart fel enligt 9 kap. 8 § LUF, att det är enkelt att förstå vad som rätteligen skulle ha varit angivet. I det här fallet har Trafikverket saknat varje möjlighet att på egen hand räkna ut vilken uppgift som skulle ha angivits. Bolaget har genom sina nya uppgifter tillfört sitt anbud ytterligare innehåll. Det torde vara ostridigt att anbudet inte var komplett vid anbudstidens utgång. Det är inte möjligt att beakta uppgifterna utan risk för särbehandling. Även om det skulle vara fråga om ett uppenbart fel eller förtydligande/komplettering har det inte varit en skyldighet för Trafikverket att beakta de nya uppgifterna.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 9 kap. 8 § första stycket LUF gäller att en upphandlande enhet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Av förarbetena (prop. 2006/07:128) framgår att bestämmelsen i 9 kap. 8 § LUF överensstämmer med 1 kap. 21 § tidigare lag om offentliga upphandlingar och att den saknar motsvarighet i direktiv 2004/17/EG.

I litteraturen har bl.a. följande kommentarer redovisats. Eskil Nord har i Karnov angivit att initiativet till rättelse vanligen torde komma från anbudsgivaren eftersom myndigheten "får tillåta" sådan. Falk har i sin

kommentar till lagstiftningen angett att 9 kap. 8 § bör tolkas restriktivt. Enligt ordalydelsen i bestämmelsen finns inte något krav att tillåta en leverantör att göra rättelse av ett uppenbart fel. Den upphandlande myndigheten får tillåta rättelser. Margareta Henze m.fl. har i sin kommentar beträffande bestämmelsen 1 kap. 21 § i äldre LOU (1992:1528) redovisat att om det rör en uppenbar felräkning, felskrivning eller annat uppenbart fel har anbudsgivaren rätt till rättelse. Ledning vid tolkning av första stycket kan fås från 32 § avtalslagen.

Upphandlingen

Trafikverket har genomfört en ramavtalsupphandling avseende "Leveranser av spårväxlar". Upphandlingen har genomförts som ett förhandlat förfarande enligt lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF enligt de bestämmelser som gäller över tröskelvärdena. Upphandlingen har omfattat fyra olika produktgrupper. Anbudstiden gick ut den 28 februari 2011 och tilldelningsbeslut fattades den 7 juli 2011. Vossloh Nordic Switch Systems AB tilldelades kontrakt avseende produktgrupperna 3 och 4 och för produktgrupperna 1 och 2 tilldelades både Vossloh och VAE GbH (bolaget) kontrakt. Vossloh begärde överprövning avseende produktgrupperna 1 och 2. Förvaltningsrätten fann i dom den 30 september 2011 att rättelse skulle ske på så sätt att Trafikverket skulle tilldela kontrakt enligt rangordning för det fall flera leverantörer skulle komma att antas. Trafikverket meddelade nytt tilldelningsbeslut den 10 oktober 2011 och tilldelade i enlighet med förvaltningsrättens dom Vossloh ensamt kontrakt avseende produktgrupperna 1 och 2. Bolaget har nu begärt överprövning av tilldelningsbeslutet den 10 oktober 2011.

Förfrågningsunderlaget

Utvärderingsmetoden i upphandlingen är att det ekonomisk mest fördelaktiga anbudet ska antas enligt vissa angivna utvärderingskriterier. Ett

av dessa utvärderingskriterier avser halten av koldioxidutsläpp vid produktionen. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudet innehålla uppgift om koldioxidutsläpp som CO₂/ton stål för offererat masugnsbaserat rälsstål. Uppgiften *ska* innefatta produktionsstegen kokstillverkning, sintring/pelletsering, masugn och stålverk fram till färdigt stålämne. Varje utvärderingskriterium ger enligt förfrågningsunderlaget 0-5 poäng, där 0 poäng är anbud som endast uppfyller skall-krav nivån och inget mer och 5 poäng ges som högsta betyg. Vad gäller koldioxidutsläpp anges i förfrågningsunderlaget att 0 poäng ges för utsläpp på 2,5 ton CO₂/ton stål eller mer och att 5 poäng ges för utsläpp på 1,5 ton CO₂/ton stål eller mindre. För utsläpp däremellan ges poäng som andel av maximal poäng i förhållande till utsläppets storlek inom intervallet 1,5 -2,5 ton. Poängen omvandlas till ett mervärde. För produktionsområde 1 anges i förfrågningsunderlaget att ett maximalt mervärde ges om 30 miljoner kronor. För produktionsområde 2 är motsvarande maximala mervärde satt till 17 miljoner kronor.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Bolaget angav i sitt anbud uppgiften 60,77 kg CO₂/ton stål. Trafikverket ansåg uppgiften vara osannolikt låg och vände sig till bolaget med uppmaning om förtydligande av vilka processteg den lämnade uppgiften innefattade. Efter den tredje förfrågan lämnade bolaget in en rättad uppgift och det visade sig att den tidigare lämnade uppgiften innefattat endast produktionssteget valsning och således inte vad som efterfrågats i skall-kravet. Trafikverket beaktade vid utvärderingen inte bolagets rättade uppgift och tilldelade bolaget 0 poäng för utvärderingskriteriet koldioxidutsläpp. Detta resulterade i att bolagets anbud utvärderades till det näst mest fördelaktiga anbudet.

Kammarrättens bedömning

Målet gäller om Trafikverket vid anbudsutvärderingen förfarit i strid med LUF genom att inte beakta bolagets rättade uppgift om koldioxidutsläpp.

Klaganden har i kammarrätten enbart åberopat grunden att målet rör rättelse av uppenbart fel enligt 9 kap. 8 § första stycket LUF.

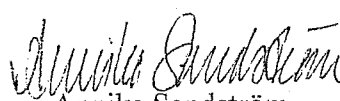
En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet. För det fall en anbudsgivare ges en sådan möjlighet torde det enligt kammarrättens bedömning innebära att den upphandlande enheten i normalfallet är skyldig att också beakta den rättade uppgiften vid anbudsutvärderingen. För att ett sådant förfarande inte ska stå i strid med likabehandlingsprincipen är det emellertid av avgörande betydelse att rättelse sker på ett sådant sätt att det inte kan misstänkas att en viss anbudsgivare getts möjlighet att tillföra sitt anbud nya uppgifter eller undanröja vad som egentligen utgör en missuppfattning av förfrågningsunderlaget. Det anförda talar med styrka för en restriktiv tolkning av möjligheterna till rättelse. I ordet *uppenbar* bör därför ligga inte endast att felet vanligen bör vara av sådan karaktär att det för var och en framstår som felaktigt utan även att det är fråga om ett uppenbart förbiseende och inte något mera kvalificerat misstag eller missförstånd av anbudsgivaren. Det bör därför utan större svårigheter kunna förstås vad som rätteligen skulle ha angivits.

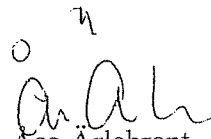
Kammarrätten kan konstatera att det i målet är utrett och ostridigt mellan parterna att den uppgift som bolaget lämnade i anbudet, och som avvek markant från andra anbudsgivares uppgifter, avsett ett *annat* koldioxidutsläpp än det som efterfrågades i det aktuella skall-kravet. Det står därmed klart att fråga inte är om ett sådant fel i lämnat anbud som kan rättas med stöd av 9 kap. 8 § första stycket LUF efter att anbudstiden har

gått ut. Bolagets överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Annika Sandström
kammarrättslagman
ordförande

Asa Ärlebrant
kammarrättsråd

Martin Gustafsson
tf. kammarrättsassessor
referent

Jeanette Sundqvist
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Mattias Håkansson
Föredragande

DOM
2011-12-12
Meddelad i
Falun

Bilaga A

Mål nr
4457-11
Enhet 2

Ag 14
Sida 1 (8)

SÖKANDE

VAE GmbH
c/o Roland Diess
Roten turm Strasse 5-9
1010 Vienna
Österrike

Ombud: Advokaten Catharina Baerselman samt jur.kand. Gustaf Anselms-
son och jur. kand. David Nilsson
Bird & Bird Advokat KB
Box 7714
103 95 Stockholm

MOTPART

Trafikverket
781 89 Borlänge

Ombud: Verksjuristen Anna Löwenhamn Lundberg
Juridik och planprovning
Trafikverket
781 89 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena
vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Den 7 juli 2011 fattade Trafikverket tilldelningsbeslut i en upphandling av spårväxlar med diarienummer TRV 2010/44340, varvid VAE GmbH (i det följande Bolaget) antogs som leverantör för produktgrupperna 1-2 och Vossloh Nordic Switch Systems AB (i det följande Vossloh) som leverantör för produktgrupperna 1-4.

Sedan Vossloh ansökt om överprövning av upphandlingen, beslutade förvaltningsrätten att upphandlingen – såvitt avsåg produktgrupperna 1 och 2 – inte fick avslutas förrän Trafikverket vidtagit rättelse i utvärderingsfasen i enlighet med vad förvaltningsrätten angivit i domskälen (förvaltningsrättens mål nr 3112-11).

Med anledning av förvaltningsrättens dom fattade Trafikverket den 10 oktober 2011 ett nytt tilldelningsbeslut i upphandlingen. Genom beslutet antogs enbart Vossloh som leverantör för produktgrupperna 1-4.

Bolaget överklagade förvaltningsrättens dom i mål nr 3112-11 till Kammarrätten i Sundsvall (kammarrättens mål nr 2670-11). Den 14 november 2011 beslutade kammarrätten att skriva av målet. Som skäl för beslutet angav kammarrätten följande. Trafikverket har ersatt tilldelningsbeslutet den 7 juli 2011 med ett nytt tilldelningsbeslut. Det tilldelningsbeslut som var föremål för prövning i det mål som Bolaget överklagar gäller därmed inte längre. Det saknas således förutsättningar att numera pröva tilldelningsbeslutet den 7 juli 2011.

YRKANDEN M.M.

Bolaget begär överprövning av Trafikverkets tilldelningsbeslut den 10 oktober 2011 och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Rättelsen ska bestå i att Trafikverket beaktar Bolagets rättade uppgift om koldioxidutsläpp vid utvärderingen och att ett nytt tilldelnings-

beslut fattas varvid Bolaget ensamt tilldelas kontrakt för produktgrupperna 1 och 2.

Till stöd för sin ansökan anför Bolaget följande. Att Bolaget bereddes tillfälle att yttra sig i målet om överprövning av det första tilldelningsbeslutet saknar betydelse för frågan om Bolaget har talerätt i detta mål. Nu aktuellt mål avser inte samma sak som den som prövades i förvaltningsrättens mål nr 3112-11. Det måste finnas effektiva rättsmedel för en leverantör att pröva varje nytt beslut under en upphandling. Situationen är en annan än den i HFD 2011 ref. 29.

Den av Bolaget ursprungligt lämnade uppgiften om koldioxidutsläpp var orimligt låg och Trafikverket har insett att uppgiften varit uppenbart felaktig. Trots att det varit fråga om ett uppenbart fel som Bolaget rättat på initiativ av Trafikverket har den rättade uppgiften inte lagts till grund för utvärderingen av Bolagets anbud. En upphandlande enhet kan inte godtyckligt i efterhand avgöra huruvida rättade uppgifter ska beaktas, eftersom den upphandlande enheten då skulle kunna styra vilken leverantör som ska tilldelas kontraktet. Det stämmer inte att rättelse av uppenbara fel endast får göras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Om förvaltningsrätten skulle finna att det inte är fråga om en tillåten rättelse av ett uppenbart fel som Trafikverket haft att beakta, görs gällande att det varit fråga om ett tillåtet förtydligande eller en tillåten komplettering som Trafikverket haft att beakta. Om de rättade uppgifterna hade lagts till grund för utvärderingen skulle Bolagets anbud ha varit det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Trafikverket motsätter sig Bolagets ansökan och anför följande. I första hand ska ansökan avvisas eftersom Bolaget saknar talerätt. I andra hand ska Bolagets ansökan om överprövning lämnas utan bifall.

Bolaget var part i förvaltningsrättens mål nr 3112-11 där Vossloh begärde överprövning av tilldelningsbeslutet den 7 juli 2011. Eftersom Bolaget haft partställning i det målet har Bolaget också haft möjlighet att anföra skäl till varför utvärderingen varit felaktig. Eftersom Bolaget avstod från att yttra sig kan Bolaget inte begära överprövning på nytt. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i mål nr 471-11 åberopas.

Trafikverket har varit förhindrat att beakta den rättade uppgiften om koldioxidutsläpp. Eftersom uppgiften har kommit in efter anbudstidens utgång och då det inte kan anses vara en komplettering eller ett förtydligande till redan ingivna uppgifter har Trafikverket funnit att den nya uppgiften inte har kunnat beaktas vid anbudsutvärderingen. Vid tidpunkten för anbudstidens utgång hade Bolaget inte kommit in med något relevant värde avseende koldioxidutsläpp, varför något mervärde inte har kunnat tillgodoräknas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bolagets talerätt

Utgångspunkten är att ett beslut om tilldelning av kontrakt alltid ska kunna bli föremål för ansökan om överprövning (jfr bl.a. rättsfallet C-26/03 Stadt Halle, punkten 31). Vad beträffar vilka personer som kan ansöka om överprövning ska medlemsstaterna se till att prövningsförfarandena ska vara tillgängliga på de villkor som medlemsstaterna själva anger, åtminstone för var och en som har eller har haft intresse av att få ingå ett visst avtal och som lidit eller riskerat att lida skada till följd av en påstådd överträdelse (se artikel 1.3 rådets direktiv 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av lagar och andra författningar om gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna). Det torde dock inte krävas att prövningsförfarandena är tillgängliga för anbudsgivare som har uteslutits definitivt (jfr artikel 2a.2 nyss nämnda direktiv).

Trafikverket har gjort gällande att eftersom Bolaget haft partställning i förvaltningsrättens mål nr 3112-11 har Bolaget inte rätt att begära överprövning av Trafikverkets nya tilldelningsbeslut. Trafikverket har till stöd för sin uppfattning åberopat rättsfallet HFD 2011 ref. 29.

I HFD 2011 ref. 29 fann domstolen, med avvikelse från den rättstillämpning som kom till uttryck i RÅ 2007 not 131, att en leverantör som vid överprövning i förvaltningsrätten uteslutits från en ny utvärdering hade rätt att överklaga domen. I Högsta förvaltningsdomstolens beslut klargörs också att bestämmelserna i 10 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) kräver att en leverantör bereds tillfälle att yttra sig över en ansökan om överprövning när domstolen överväger att lägga de i ansökan påstådda bristerna i leverantörens anbud till grund för att förordna att anbudet inte får beaktas vid en ny utvärdering.

En leverantör, som vid en överprövningsprocess fått möjlighet att yttra sig över uppgifter som sedan legat till grund för ett lagakraftvunnet beslut genom vilket leverantören uteslutits definitivt, har normalt sett inte rätt att ansöka om överprövning av ett nytt tilldelningsbeslut (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i mål nr 7311-10).

Förvaltningsrättens dom i mål nr 3112-11 innebär att upphandlingen inte får avslutas förrän Trafikverket vidtagit rättelse i utvärderingsfasen i enlighet med vad förvaltningsrätten angivit i domskälen. Domen innebär inte att Bolaget ska uteslutas från den pågående upphandlingen utan Bolagets anbud ska fortfarande beaktas vid den nya utvärderingen. Situationen skiljer sig således åt från såväl den i HFD 2011 ref. 29 som den i Högsta förvaltningsdomstolens mål nr 7311-10.

Mot denna bakgrund och då Bolaget inte har uteslutits definitivt anser förvaltningsrätten att Bolaget har rätt att föra talan mot Trafikverkets tilldel-

ningsbeslut den 10 oktober 2011. Stöd för ett sådant synsätt kan enligt förvaltningsrätten även hämtas i Kammarrättens i Sundsvall avgörande i mål nr 2618-11. Den omständigheten att Bolaget tagits upp som motpart i förvaltningsrättens mål nr 3112-11 och att Bolaget har beretts tillfälle att yttra sig i det målet förändrar inte den bedömningen. Bolagets ansökan om överprövning ska därmed prövas i sak.

Utvärderingen av Bolagets anbud

I mål om överprövning enligt LUF gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Bolaget anfört är visat att Trafikverket har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUF och att detta medfört att Bolaget lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 5 § LUF). De grundläggande principerna innebär att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 24 § LUF).

Bolaget har gjort gällande att Trafikverket haft en skyldighet att beakta uppgifterna som Bolaget – efter anbudstidens utgång – har lämnat avseende koldioxidutsläpp. Enligt Bolaget är det fråga om en rättelse av ett uppenbart fel alternativt fråga om en tillåten komplettering eller ett tillåtet förtydligande som Bolaget har lämnat på initiativ av Trafikverket.

Av handlingarna framgår bland annat följande. Bolaget har i avlämnat anbud angett att koldioxidutsläppet per ton stål uppgick till 60,77 kg. Eftersom siffran starkt avvek från övriga anbudsgivares uppgifter ombads Bolaget den 21 april 2011 att förtydliga sitt anbud genom att komma in

med utsläppsrapport enligt EU, ETS Handel med utsläppsrätter. Den 26 april 2011 besvarade Bolaget Trafikverkets begäran. Eftersom Trafikverket, trots Bolagets svar, inte fann att relevanta uppgifter getts in, ombads Bolaget den 11 maj 2011 att bekräfta att uppgiften om koldioxidutsläpp omfattade samtliga angivna produktionssteg. I Trafikverkets meddelande angavs att Bolaget skulle svara med ett Ja eller ett Nej. I svar till Trafikverket bekräftade Bolaget att uppgiften omfattade samtliga angivna produktionssteg. Eftersom Trafikverket fortfarande fann uppgiften osannolik ombads Bolaget den 16 maj 2011 att redovisa hur angiven siffra fördelar sig på de olika produktionsstegen samt att verifiera detta på angivet sätt. Den 19 maj 2011 kom Bolaget in med rättade uppgifter varigenom koldioxidutsläppen angavs till 1 679 kg respektive 1 704 kg per ton stål för åren 2006 och 2007.

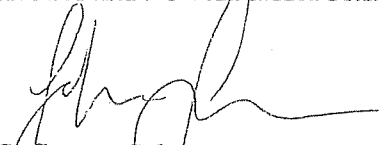
I målet är således utrett att den ursprungliga uppgiften som Bolaget angett i sitt anbud är felaktig. Denna kan därmed inte läggas till grund för anbudsutvärderingen.

Av 9 kap. 8 § LUF framgår i vilka fall en upphandlande enhet *får* tillåta en anbudsgivare att rätta ett anbud samt *får* begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras. Av detta följer emellertid ingen *skyldighet* för en upphandlande enhet att låta en anbudsgivare rätta, förtydliga eller komplettera anbudet.

Den omständigheten att Trafikverket ombett Bolaget att bekräfta uppgiften i anbudet samt att verifiera uppgiftens riktighet medför enligt förvaltningsrätten inte någon skyldighet för Trafikverket att beakta och lägga de nya uppgifterna till grund för anbudsutvärderingen. Vidare kan det enligt förvaltningsrättens mening inte anses röra sig om rättelse av en uppenbar fel-skrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel. Inte heller rör det sig om ett förtydligande eller en komplettering som kunnat göras utan risk

för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Trafikverket hade därmed inte heller haft möjlighet att beakta de nya uppgifterna, ens om verket hade velat lägga dessa uppgifter till grund för anbudsutvärderingen. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att det saknas skäl för ingripande enligt LUF på de grunder som Bolaget har anfört. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c LOU).

Sofia von Schantz
förvaltningsrättsfiskal

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.